

Vreme: 23.07.2026 18:14

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/vesti/politika/gradonacelnici-sa-severa-kosova-eu/>

Autori: Mladen Iliu0107

Teme: Svetska banka; Evropska komisija

Naslov: Gradonačelnici sa severa Kosova se sastali sa evropskim zvaničnicima

7398

Tri osobe su uhapšene danas na Kosovu zbog sumnje da su falsifikovale dokumenta više evropskih država i davale ih licima s međunarodnim poternicama, saopštilo je Osnovno tužilaštvo u Prištini.

Samo dva dana nakon što je Evropska unija prvi put javno dovela u pitanje zakonitost odluka kosovskih institucija kojima je praktično zaustavljen proces povratka srpskih tužilaca u pravosuđe, a u iščekivanju odluke i za sudije, i dan nakon što je zajedno sa ambasadama Nemačke i Velike Britanije izrazila zabrinutost zbog rušenja objekata na području Gazivoda, u Zvečanu je danas održan sastanak predstavnika Evropske unije sa gradonačelnicima četiri opštine na severu Kosova, prenosi KoSSev. Prema saopštenju Srpske liste, sastanku su prisustvovali gradonačelnici Severne Mitrovice, Zvečana, Zubinog Potoka i Leposavića, predstavnici Kancelarije Evropske unije koje je predvodila vršilac dužnosti šefa Kancelarije EU Eva Palatova, predstavnici EULEX-a, kao i ambasadori država članica Evropske unije. Iako iz Evropske unije za sada nema zvaničnog saopštenja o sastanku, prema navodima gradonačelnika, razgovaralo se o odnosu centralnih institucija prema lokalnim samoupravama, poštovanju njihovih zakonskih nadležnosti i ostvarivanju prava građana. Sastanak dolazi u trenutku kada se u svega nekoliko dana otvorilo više spornih pitanja između Prištine i srpske zajednice na severu, od kojih su dva već posle dužeg vremena izazvala neuobičajeno oštre reakcije Brisela i pojedinih država članica Evropske unije, dok je treće ponovo otvorilo pitanje položaja srpskih institucija na Kosovu. Prvi put Evropska unija reagovala je početkom sedmice na odluke Kosovskog tužilačkog saveta i vršiteljke dužnosti predsednice Kosova Aljbuljene Hadžiju o razrešenju sedam srpskih tužilaca, ocenivši da se one "čine nespojivim sa zakonom, pravilnim postupkom i ukupnim zahtevima vladavine prava na Kosovu". Brisel je tada prvi put javno doveo u pitanje zakonitost odluka kosovskih institucija u procesu koji je prethodno trebalo da omogući reintegraciju srpskih sudija, tužilaca i drugog pravosudnog osoblja koje je napustilo institucije 2022. godine. Evropska unija istovremeno je pozvala sve nadležne institucije da se uzdrže od poteza koji bi sprečili povratak srpskog pravosudnog kadra u kosovski pravosudni sistem. Dan kasnije reagovala je i Velika Britanija, koja nije ulazila u ocenu zakonitosti odluka, ali je izrazila zabrinutost zbog razvoja događaja i podsetila na Sporazum o pravosuđu iz 2015. godine, ocenjujući da je očuvanje multietničkog pravosuđa od ključnog značaja za poverenje građana u institucije vladavine prava. Sve to događa se u istom danu zakazane sednice Sudskog saveta Kosova, na kojoj bi trebalo da bude odlučivano o zahtevima srpskih sudija za povlačenje ostavki, nakon što je pokušaj povratka tužilaca praktično zaustavljen odlukama Tužilačkog saveta i dekretima Aljbuljene Hadžiju. Gotovo istovremeno usledila je i druga serija međunarodnih reakcija, ovog puta zbog rušenja objekata na području jezera Gazivode. Evropska unija ocenila je da odluke o rušenju deluju nespojivo sa načelima vladavine prava i pozvala na poštovanje zakonskih procedura, uključujući pravo na pravičan postupak i delotvoran pravni lek. Ubrzo potom zabrinutost su izrazile i ambasade Nemačke i Velike Britanije u Prištini. Berlin je pozvao na hitnu obustavu daljih rušenja i pronalaženje transparentnih i zakonitih rešenja, dok je London ukazao da je posebno zabrinut zbog navoda da su aktivnosti nastavljene dok su pravni postupci još bili u toku, uz poziv kosovskim vlastima da izbegnu poteze koji bi mogli dodatno narušiti međuetničko poverenje. Na međunarodne reakcije nadovezale su se i one iz Beograda, kao i iz Prištine. Ministar pravde Srbije Nenad Vujić ocenio je da je ugroženo pravo svojine i vladavina prava, uz poziv Evropskoj komisiji da preispita funkcionisanje pravosudnog sistema na Kosovu. Istovremeno, ministar za zajednice i povratak u tehničkom mandatu u kosovskoj vladi Nenad Rašić pozvao je građane koji su zbog rušenja ostali bez stambenog prostora da se obrate njegovom ministarstvu radi rešavanja stambenog pitanja, istovremeno ocenjujući da građani ne smeju biti ti koji će snositi posledice višegodišnjeg nerešenog statusa objekata. Pitanje Gazivoda otvoreno je prethodnih dana i pred Svetskom bankom, kojoj je pet organizacija civilnog društva sa severa Kosova uputilo zahtev da pre eventualne nove podrške Javnom preduzeću "Ibar-Lepenac" sprovede dodatnu procenu njegovog postupanja, dok je o situaciji razgovarano i na sastanku predstavnika Opštine Zubin Potok sa KFOR-om. U međuvremenu ponovo otvoreno i pitanje Univerziteta. Dok su međunarodne reakcije bile usmerene na pravosuđe i Gazivode, poslednjih dana ponovo je otvoreno i pitanje Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici. Rektor Univerziteta "Hasan Priština" Arben Hajrulahu ponovio je zahtev da se vrate univerzitetski objekti u Severnoj Mitrovici i optužio Univerzitet u Kosovskoj Mitrovici da "krade identitet" Univerziteta u Prištini, čime je ponovo aktuelizovan spor koji je prvi put otvoren početkom februara zahtevom Fakultetu tehničkih nauka da napusti zgradu u kojoj radi. Na te izjave prvi put su danas javno odgovorile dve profesorke Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, ocenjujući da se pitanje ne može svesti na imovinsko-pravni spor, već da zadire u akademski kontinuitet, odgovornost univerziteta i položaj srpske zajednice na Kosovu. Istovremeno, prethodnih dana otvoren je i novi spor između Opštine Severna Mitrovica i Ministarstva kulture Kosova oko murala patrijarha Pavla u centru grada. Nakon što je Ministarstvo zatražilo da se obustavi uklanjanje murala do okončanja postupka, Opština Severna Mitrovica odbacila je taj zahtev kao "pravno neosnovan", uz obrazloženje da

Vreme: 23.07.2026 18:14

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/vesti/politika/gradonacelnici-sa-severa-kosova-eu/>

Autori: Mladen Iliu0107

Teme: Svetska banka; Evropska komisija

Naslov: Gradonačelnici sa severa Kosova se sastali sa evropskim zvaničnicima

Ministarstvo nije nadležni organ u tom postupku. Time je i ovo pitanje postalo deo šire rasprave o nadležnostima institucija, zakonitosti postupanja i odnosu centralnih i lokalnih vlasti na severu Kosova. Šta su gradonačelnici preneli evropskim predstavnicima Prema saopštenju Srpske liste, gradonačelnici su evropskim predstavnicima ukazali da su poslednjih meseci učestali jednostrani potezi centralnih institucija koji, kako navode, otežavaju funkcionisanje lokalnih samouprava i dovode u pitanje njihove zakonske nadležnosti. Kao posebno zabrinjavajući izdvojili su slučajeve rušenja objekata bez pravosnažnih sudskih odluka i bez saglasnosti nadležnih opštinskih organa, ocenjujući da takva praksa narušava principe vladavine prava i pravne sigurnosti. Ukazali su i na, kako navode, ozbiljna institucionalna ograničenja sa kojima se opštine suočavaju - nemogućnost zapošljavanja stručnog kadra, ograničen pristup budžetskim sredstvima, kao i blokade u realizaciji kapitalnih investicija i infrastrukturnih projekata, za koje tvrde da direktno utiču na kvalitet javnih usluga i razvoj lokalnih zajednica. Gradonačelnici su, prema istom saopštenju, izrazili spremnost da nastave saradnju sa međunarodnim partnerima i unapređuju rad lokalnih samouprava, ali su istakli da je za to neophodno da centralne institucije i Kosovska policija postupaju u skladu sa zakonom, poštuju nadležnosti opština i omoguće njihovo nesmetano funkcionisanje. Na kraju su zahvalili predstavnicima Evropske unije na, kako su naveli, "jasnoj reakciji na nedavne događaje". Ime * Komentar

